

[Thor kil Kristensen.]

kontrollen har arbejdet for så vidt muligt at lægge avancen på luksusvarer og holde nødvendighedsvarer nede. Derfor er budgettet for den jævne familie utvivlsomt steget mindre end budgettet for den mere velstående familie. Det kan man ikke bevise direkte, men indirekte kan man næsten se det deraf, at medens det officielle pristol, der jo er baseret på et arbejderbudget, fra 1935 til 1946 er steget med 69 pct., så er det pristol, hvorefter statistisk departement omregner nationalproduktet, altså hele landets produktive indsats, steget med 114 pct. Det tyder på, at den gennemsnitlige prisstigning for hele landet er større end prisstigningen for et arbejderbudget. Jeg har derfor i pristalsnævnet bedt om, at vi fremtidig må få 3 pristol: et for et budget på det nuværende niveau, et for et lavere budget og et for et større. Jeg beder den højtærede finansminister foranledige, at statistisk departement tager denne tanke op.

Må jeg konkludere i følgende. Opsparingen i dette land er for lille, det siger regeringen tydeligt i sit nationalbudget. Indkomst-udjævningen har skærpet dette misforhold mellem opsparing og behovet for opsparing, den bebudede skatteomlægning vil yderligere skærpe dette misforhold. Derfor forekommer det mig, at den står dårligt til det almindelige økonomiske program, regeringen har fremlagt.

Dertil kommer, at det pres på priser og lønninger, som også omtales i nationalbudgettet, naturligvis vil blive forøget, vil blive skærpet ved, at man frigør yderligere købekraft ved en sådan skatteomlægning som den, jeg har talt om. Når man samtidig begynder med restriktionslettelser, som man i visse tilfælde har gjort, efter min mening fra den gale ende, ved at ophæve forbrugsrationeringen, før man tager kraftigt fat på produktionsrestriktionerne, som er meget vigtigere i første omgang, så betyder jo alt dette, at man slipper mere købekraft løs, derved stimulerer forbruget, derved gør det vanskeligere for os at fremme genopbygningen og skabe den fornødne valutareserve.

Efter min mening ville derfor en anden skattepolitik være mere rimelig. Det ville være rigtigt, om den højtærede regering ligesom den foregående regering havde lagt større vægt på forbrugsafgifterne. Når man selv siger, at det er forbruget, man skal holde igen på, er det så ikke logisk og ligetil, at man må lægge vægt på disse skatter, der netop har det til formål? Desværre går jo

udviklingen i modsat retning, bl. a. fordi det ikke lykkedes den foregående regering at gennemføre de forbrugsafgifter, jeg foreslog i dette høje ting for halvandet år siden. Den udvikling i retning af, at indkomst- og formueskatterne indtager en større plads og forbrugsafgifterne en mindre plads i vor statshusholdning, som jeg tidligere har omtalt, er yderligere gået et skridt videre i det sidste år. I 1946—47 androg indkomst- og formueskatten til staten 746 mill. kr., forbrugsafgifterne 1046 mill. kr., men i 1947—48 var indkomst- og formueskatten steget til 891 mill. kr., og forbrugsafgifterne var gået ned til 1033 mill. kr. Det er en forskydning på godt og vel halvandet hundrede millioner kroner i de direkte skatters favør. Det er naturligvis ikke forbrugsbegrænsende.

Må jeg til allersidst sige, at de betragtninger, jeg her har fremsat, er møntet på den nuværende situation, den nuværende situation, hvor det i genopbygningens og underbygningens af vor økonomiske selvstændigheds interesse er nødvendigt, at opsparingen fremmes og forbruget derfor holdes nede, i hvert fald i nogen grad. Til andre tider, under andre omstændigheder kan man føre en anden finanspolitik. Kommer der depressionstider, hvor det gælder om at stimulere efterspørgslen, så er situationen naturligvis en anden, men så længe man selv er bange for, at presset på priser og arbejds løn skal fremme inflationen, så længe er tiden ikke til den i og for sig populære skattepolitik, der her er bebudet.

Noget andet er, at på længere sigt må vi naturligvis allesammen tilstræbe en endnu jævner indkomstfordeling end den, vi har i øjeblikket. Jeg håber, man tager mig alvorligt, når jeg siger dette. Jeg vil begrundede det med, at ikke mindst ud fra et liberalt synspunkt er dette naturligvis et formål, man må stile efter på længere sigt. Ud fra en socialdemokratisk teori kan man måske bruge en spænding mellem et proletariet, en arbejderklasse, der er besiddelsesløs, og en besiddende overklasse på den anden side, men skal vi bevare et frit samfund, er det naturligvis afgørende, at vi stræber efter tilstande, hvor spændingerne mellem klasserne kan blive mindre, end de er.

Derfor må vi på længere sigt alle stile henimod en jævn indkomstfordeling, men vi har ikke lov til — heller ikke en regering, der gerne vil være populær —, vi har ikke lov til at bilde det danske folk ind, at vi kan skyde en genvej til dette mål. Der har været en vis tendens her i landet til, at